

يَا فَاطِمَةُ لَوْ أَنَّ كُلَّ نَبِيٍّ نَبَعَثَهُ اللَّهُ وَ كُلُّ مَلِكٍ قَوَّيَهُ اللَّهُ شَفَعُوا فِي مُبْغِضِي لَيْكِ مَا خَرَجَهُ اللَّهُ مِنْ آلَتَارِ أَبَدًا.

ای فاطمه! اگر تمام پیامبرانی که خدا برانگیخته و تمام فرشتگانی که مقرب درگاه خود گردانده است، برای هر کینه‌توزی که حق تو را غصب نموده است، شفاعت کنند، هرگز خدا او را از آتش [دوزخ] خارج نمی‌سازد.

بحارالأنوار، ج۲۹، ص۳۴۶

• **مستندات اهل سنت درباره مظلومیت حضرت زهراؑ چیست و چرا این روایات با وجود اهمیت تاریخی، کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند؟**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى فَاطِمَةَ وَآلِیْهَا وَتَبِعِلْهَا وَتَبِعِیْهَا وَالتَّبِیرَ الْمُسْتَوْعِ فِیْهَا بَعْدَیْ مَا احَاطَ بِهِ عِلْمُکَ.

پرسش بسیار مناسبی را مطرح کردید. زمانی که کتاب‌ها و منابع کهن و قدیمی برادران اهل سنت را مطالعه می‌کنیم، زوایای مختلفی از مظلومیت حضرت زهراؑ را می‌توان مشاهده کرد.

بنده فقط نام برخی از این منابع معتبر را ذکر می‌کنم:

- صحیح بخاری (متوفای ۲۵۶)؛
- صحیح مسلم (متوفای ۲۶۱)؛
- الامامة والسیاسة ابن قتیبه (قرن سوم)؛
- المُصنّف ابن ابی شیبہ (متوفای ۲۳۵)؛
- المُصنّف عبدالرزاق (متوفای ۲۱۱)؛
- تاریخ مدینه دمشق ابن‌عساکر شافعی (متوفای ۵۷۱)؛
- طبقات الکبری ابن‌سعد (قرن سوم)؛
- المستدرک علی الصحیحین حاکم نیشابوری شافعی (متوفای ۴۰۵)؛
- المعجم الکبیر طبرانی (متوفای ۳۶۰)؛
- الاموال ابن‌زنجویه (قرن سوم)؛
- انساب الاشراف بلاذری (قرن سوم)؛
- تاریخ طبری (متوفای ۳۲۰)؛
- سیر اعلام النبلاء ذهبی (متوفای ۷۴۸)؛
- الاستیعاب ابن عبدالبر مالکی (قرن پنجم)؛
- شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید.

و ده‌ها منبع دست اول دیگر از اهل سنت که به فضائل، مناقب و مظلومیت حضرت زهراؑ پرداخته‌اند.

در میان این منابع، صحیح بخاری (متوفای ۲۵۶) و صحیح مسلم (متوفای ۲۴۱) از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند و تقریباً معاصر یکدیگر بودند؛ اما علمای اهل سنت بخاری را بر مسلم مقدم می‌دانند و این برتری صحیح است.

بخاری روایتی را نقل می‌کند که واقعاً شگفت‌آور است. گاهی با خود می‌اندیشم که چه شد که بخاری این روایت را نقل کرد و واقعاً درشگفتم. تعجب از این است که بخاری روایت‌های شگفت‌انگیزی از جمله غصب فدک، خشم حضرت فاطمه ؑ بر خلیفه اول و نماز خواندن امیرالمؤمنین ؑ بر پیکر حضرت زهراؑ را نقل کرده است.

این پاسخی است، به کسانی که هر ساله با پخش کلیپ‌هایی ادعا می‌کنند که خلیفه اول بر پیکر حضرت فاطمه ؑ نماز خوانده است. نکات دقیق دیگری نیز توسط بخاری در قرن سوم نقل شده است.

باید تأکید کنم که خلیفه اول اجازه نیافت، بر جنازه حضرت فاطمه ؑ نماز بخواند و این مطلب ریشه در صحیح بخاری دارد.

به نظر بنده چند سؤال مهم وجود دارد که برادران

اهل سنت باید به دور از تعصب به آن‌ها پاسخ دهند:

نخست: علت دفن شبانه که ریشه در صحیح بخاری دارد؛

دوم: خشم و غضبی که بخاری نقل می‌کند؛ سوم: روایت «قَلَمَ تُكَلِّمُهُ حَتّٰی تُوفِیْتَ».

خود بخاری نقل می‌کند که حضرت فاطمه ؑ شش‌ماه پس از رحلت پیامبر ﷺ زنده بودند؛ یعنی ایشان به‌مدت شش‌ماه حتی یک کلمه یا خلیفه اول سخن نگفتند. این موضوعی است که برادران اهل سنت باید درباره علت و چرایی آن تأمل و تفکر کنند.

• **بعضی‌ها بحث هجوم به در خانه حضرت زهراؑ را افسانه می‌دانند؛ روایت هجوم به خانه حضرت علیؑ در منابع اهل سنت چگونه ثبت شده و اعتبار تاریخی این اسناد تا چه حد است؟**

• شیوه بنده این است که در ایام فاطمیه، میان دو گروه اهل سنت و وهابیت تفکیک قائل می‌شوم. اهل سنت محال است که قضیه حمله به در خانه امیرالمؤمنین ؑ را انکار کنند؛ اما وهابیت هیچ مسأله‌ای را نسبت به فاطمه زهراؑ قبول نمی‌کنند. ما طرف حساب مان اهل سنت نیست؛ اینها عاشق، دوستدار و محب اهل‌بیتؑ هستند؛ لذا به اینها عرض می‌کنم که کاری نکنید که تکفیری‌ها از نام شما سوءاستفاده کنند.

بنده از کتاب «المصنّف ابن ابی‌شیبہ» و مسند جناب بخاری، در مورد بحث هجوم به در خانه امیرالمؤمنین ؑ و اتفاقات شهادت، نکاتی را نقل می‌کنم. سند این مطلب و روایان را تک‌تک بررسی کرده‌ام و تمام این روایان از لحاظ رجالی اهل سنت مورد اعتماد و تفه هستند.

قضیه هجوم به خانه اهل بیت ؑ در این منابع معتبر اهل سنت نقل شده است:

ابن ابی‌شیبہ در المصنّف، جلد ۸، صفحه ۵۷۲؛ ابن قتیبه (متوفای ۲۷۶) در الامامة والسیاسة، جلد ۱، صفحه ۱۹؛

بلاذری (قرن سوم) در کتاب انساب الاشراف، جلد ۱، صفحه ۵۶۸؛

طبری در تاریخ خود، جلد۱، صفحه ۴۴۳؛ ابن‌عبدالبر مالکی‌مذهب در الاستیعاب، جلد ۳، صفحه ۹۷۵.

نکته جالب اینجاست که این افراد نقل کرده‌اند و حاشیه هم زده‌اند که مثلاً این قضیه دروغ است یا مجعول است. حال سؤال اینجاست که آیا سکوت‌شان درباره این

قضیه، خود دلیل بر صحت این واقعه نیست؟

پس اهل سنت هجوم مسلحانه – تأکید می‌کنم مسلحانه و برای این تأکید دلیل دارم – را برای اخذ بیعت انکار نمی‌کنند؛ اما وهابیون تکفیری ریشه این قضیه را می‌زنند و قبول نمی‌کنند.

• **علت این حجم از خبثات و تقابل جریان وهابیت با روایات مربوط به اهل بیتؑ چیست؟**

<div><div></div>سخن بزرگان</div>
<div><div> </div></div> <div>امام خمینی ‎ ‎</div>
<div><div> </div></div>
حضرت فاطمه ؑ ، موجود ملکوتی است که در عالم به‌صورت انسان ظاهر شده است؛ بلکه موجود الهی جبروتی در صورت یک زن ظاهر شده است... تمام هویت‌های کمالی که در انسان متصوّر است و در زن تصوّر دارد، تمام در این زن است...؛ زنی که تمام خاصه‌های انبیاء در اوست؛ زنی که اگر مرد بود، نبی بود؛ زنی که اگر مرد بود، به جای رسول‌الله...؛ انسانی است که به تمام معنا انسان؛ زنی است به تمام معنا زن.

حقیقت را از چه کسی پرسیم؟

روایت شهادت فاطمه ‎علیها السلام از زبان بزرگان اهل سنت

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین طبسی / *بخش اول*

اسناد تاریخی و روایی معتبر اهل سنت، از نخستین منابع حدیثی تا کتب تحلیلی متأخر، همگی حاوی روایت‌های تکان‌دهنده‌ای از مظلومیت حضرت فاطمه ؑ هستند.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدجعفر طبسی، کارشناس تاریخ و کلام اسلامی و از اساتید حوزه علمیه قم در این گفت‌وگو با رویکردی علمی، به بازخوانی این اسناد می‌پردازد و پرده از حقایقی برمی‌دارد که در طول تاریخ، کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند.

- ناصبی بودن شاخ و دُم ندارد. ما حساب وهابیت را از حساب تمام مسلمان‌ها جدا می‌دانیم.
- وهابیون و ناصبی‌ها دشمن اهل بیت ؑ هستند؛ این دو گروه با اهل‌بیت ؑ زاویه داشته و تلاش می‌کنند، به یک شکلی این حوادث را دروغ جلوه دهند؛ پس لازمه ناصبی بودن این است که مظلومیت اهل‌بیت ؑ را پنهان کنند.

• **چرا حضرت فاطمه ؑ بر دفن شبانه و مخفیانه خود تأکید داشتند و دلایل این وصیت خاص چه بوده است؟**

• مسأله دفن شبانه را جناب بخاری و مسلم نقل کرده‌اند. بعضی معتقدند که زیر آسمان کبود، کتابی صحیح‌تر از صحیح بخاری وجود ندارد. حالا این حرف درست است یا نه، بماند.

چگونه می‌توان روایت دفن شبانه را که جناب بخاری و جناب مسلم نقل کرده‌اند، نادیده گرفت؟ اگر اعتراضی هست، به آنها وارد است، نه به ما که نقل می‌کنیم.

برخی افراد در ایام فاطمیه می‌گویند: این مباحث چون تنش‌زاست، نباید مطرح شود. بنده به این آقایان عرض می‌کنم: اشکال قبل از آنکه به ما وارد باشد، به بخاری و مسلم وارد است؛ چون آنها این مباحث را در هزارسال قبل یا بیشتر در کتاب‌های‌شان مطرح کرده‌اند؛ پس اشکال را به آنها وارد کنید، نه به ما.

البته ما این شیوه را قبول نداریم. هرگز در بیان‌مان اصرار به اسانه ادب نمی‌کنیم. گرچه دیگران به بزرگان ما اسانه ادب کردند؛ ولی ما چنین کاری نمی‌کنیم.

قضیه دفن شبانه را آقایان اهل سنت از بخاری نقل کرده‌اند. آیا بنده حق دارم در ایام فاطمیه این سؤال را از جناب بخاری بکنم: شمایی که روایت دفن شبانه را آورده‌اید، چرا از خودتان سؤال نکردید که پیامبر اکرم ﷺ یک دختر بیشتر نداشت؟ قاعده اقتضا می‌کرد که مدینه در آن روز، زیر و رو شود؛ یعنی یک تشییع جنازه مفصلی برای فاطمه اطهر ؑ برگزار کرد.

جناب بخاری! شما از خودتان سؤال کردید که علت دفن شبانه چیست؟ حالا ایشان بیان نکرده که وصیت خود فاطمه اطهر ؑ به امیرالمؤمنین ؑ بوده؛ اما چه کنم که بزرگان اهل سنت می‌گویند که دفن شبانه به این

حضرت فاطمه ؑ، موجود ملکوتی است که در عالم به‌صورت انسان ظاهر شده است؛ بلکه موجود الهی جبروتی در صورت یک زن ظاهر شده است... تمام هویت‌های کمالی که در انسان متصوّر است و در زن تصوّر دارد، تمام در این زن است...؛ زنی که تمام خاصه‌های انبیاء در اوست؛ زنی که اگر مرد بود، نبی بود؛ زنی که اگر مرد بود، به جای رسول‌الله...؛ انسانی است که به تمام معنا انسان؛ زنی است به تمام معنا زن.

خاطر بوده که «فَلَمَّا تُوَفِّیْتُ دَفَنَهَا زَوْجَهَا عَلَیَّ لَیْلًا وَلَمْ یُؤْذَنْ بِهَا أَبَیْیَکَرُ»؛ چرا علی ؑ به ابوبکر اطلاعی نداد؟ حالا چرا اطلاع ندادند؟ آیا واقعاً قضایا، قضایای شخصی میان خلیفه و فاطمه زهراؑ بوده؟ که نمی‌تواند باشد؛ آیا قضایای شخصی میان امیرالمؤمنین ؑ و خلیفه اول بوده؟ این هم که اصلاً نمی‌تواند باشد. پس باید دید چه چیزهایی پشت پرده بوده که این قضایا رخ داده است.

جناب عبدالرزاق یمنی (متوفای ۲۱۱) که شخصیت برجسته‌ای نزد اهل سنت است، در کتاب «المصنّف»، جلد ۳، صفحه ۵۳۱، حدیث ۶۵۴ روایتی را نقل می‌کند که «إِنَّ الزَّهْرَاءَ ؑ أَوْصَتْ عَلِیًّا أَنْ یَدْفِنَهَا لَیْلًا؛ لئلا یصلی علیها ابوبکر»؛ اینها مطالبی است که وهابیون پنهان می‌کنند.

اهمیت دستور حضرت فاطمه ؑ به امیرالمؤمنین ؑ برای دفن شبانه را باید دقیق بررسی کرد.

چرا باید شبانه دفن می‌شدند؟ علت «لئلا یصلی علیها ابوبکر» است و این حرف بسیار مهمی است.

عبدالرزاق که در اوایل قرن سوم می‌زیست و به آن حوادث نزدیک بوده، این حدیث را نقل می‌کند که دفن شبانه انجام شود تا خلیفه مسلمین در تشییع جنازه ایشان حاضر نشوند.

ما واقعاً مطالبه‌گر هستیم و حق داریم، این سؤال‌ها را مطرح کنیم. نسل جدید از وقایع آن روز واقعاً بی‌خبر است. خداوند رحمت کند مرحوم استاد بنده، آیت‌الله‌العظمی فاضل لنکرانی را! ایشان در یکی از سال‌ها که ایام فاطمیه را احیا کرده بودند (این مسأله را خود ایشان برای من بدون واسطه نقل کردند)، فرمودند: شخصی قبل یا بعد از درس آمده و اعتراض کرده که «دیروز در منزل شما، منبری سخنان تحریک‌آمیز می‌گفت». ایشان می‌فرمودند: به‌قدری ناراحت شدم و گفتم: «اگر این مباحث اکنون روی منبر بیان نشود، نسل فعلی ما چه زمانی می‌خواهد باخبر شود؟».

از آن طرف، وهابیون به همه چیز ضربه می‌زنند. روایت دروغی از ابن‌سعد در طبقات الکبری «نقل می‌کنند – که من این را در جایی مفصل بحث کرده‌ام – که خلیفه اول در خانه را زد، علی ؑ در را باز کرد و به حضرت زهراؑ گفت: خلیفه آمده و می‌خواهد، عذرخواهی کند. می‌گویند: خلیفه وارد شد و با فاطمه زهراؑ صحبت کرد «فترضاها فرضت/ خلیفه اول، حضرت زهرا ؑ را راضی کرد و ایشان راضی شدند». این یعنی باید بساط فاطمیه را جمع کنیم؟ می‌گویند: «فرضیت» است؛ اگر «فرضیت» است، پس احیای فاطمیه برای چیست؟

این روایات دروغ‌را شبکه‌های منحنط وهابیت مرتب نقل می‌کنند. آن‌ها توجه ندارند که راوی این روایت اصلاً در زمان خلیفه اول نبوده است. ایشان متوفای ۱۰۳ یا ۱۰۶ بوده و به اعتراف اهل سنت، «شعبی» در زمان خلیفه دوم متولد شده است. پس چگونه می‌تواند این روایت را نقل کند؟ ادامه دارد...

- سال بیست و سوم
- شماره ۸۲۴
- دوشنبه ۱۲ آذر ۱۴۰۳
- ۱۲ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

<div>Ofogh-e Hawzah Weekly</div>
<div><div><div></div><div>صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه</div></div><div><div><div></div><div>مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: رضارستمی</div></div><div><div></div><div>سردبیر: رمضانعلی عزیزی</div></div></div><div><div><div></div><div>تلفن: ۰۵۳۸-۳۲۹۰۰</div></div><div><div></div><div>نمابر: ۰۱۵۲۳-۳۲۹۰</div></div></div><div><div><div></div><div>صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱</div></div><div><div></div><div>نشانی: قم، بلوار جمهوری اسلامی، کوچه ۲، پلاک ۱۵</div></div></div><div><div><div></div><div>پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir</div></div><div><div></div><div>پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir</div></div></div><div><div><div></div><div>کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی</div></div><div><div></div><div>چاپ: صمیم (۴۱) ۶۵۵۸۶۸۰</div></div></div></div>

<div><div></div>عطریار</div>
<div><div> </div></div> <div>ساحل قرار</div>
<div>قیصر امین‌پور</div>

از نو شکفت نرگس چشم انتظارِ ام

گل کرد خارخار شب بی‌قراری‌ام

تا شد هزار پاره دل از یک نگاه تو

دیدم هزار چشم در آئینه کاری‌ام

گر من به شوق دیدنت از خویش می‌روم

از خویش می‌روم که تو با خود بیاری‌ام

بود و نبود من همه از دست رفته است

باری مگر تو دست برآری به باری‌ام

کاری به کار غیر ندارم که عاقبت

مرهم نهاد نام تو بر زخم کاری‌ام

تا ساحل قرار تو چون موج بی‌قرار

با رود رو به سوی تو دارم که جاری‌ام

با ناختم به سنگ نوشتم: بیا، بیا

زان پیشتر که پاک شود یادگاری‌ام

یادداشت

	
<div><div> </div></div> <div>با اهل قلم (۲)</div>	
<div><div> </div></div> <div>تولید یا مصرف</div>	
<div>استاد جواد محدثی</div>	

خلاق بودن در ادبیات و قلم یک ارزش است.

در عالم ادبیات نیز همچون دنیای تجارت و کالا، گروهی تولیدکننده‌اند، گروهی هم مصرف‌کننده.

بسیاری از مولدین نیز دروهای به مصرف گذرانده‌اند و شاید چاره‌ای هم نبوده است. بالاخره از سفره ادب و اندیشه استادان و از خرمن ذوق و دانش پیش‌کسوتان باید لقمه برداشت و دانه چید.

هر استادی زمانی شاگردی کرده و تلمیذ اهل فضل بوده است؛ ولی... تا کی و تا چنند؟

باید روزی بال پرواز گشود و به استقلال و خودکفایی هم اندیشید، بی‌آنکه گرفتار غرور و خودبزرگ‌بینی و تورم شخصیت شد.

به کارگرفتن فکر و اندیشیدن، گامی در این مسیر و اقدامی در جهت بهره گرفتن از توان خداداد و موهبت فطری است. ذهن و اندیشه، مثل آب چاه و فنانی است که اگر از آن آب نکشند، جوشش آب و سیراب شدن زمین‌ها نخواهد بود. از ذوق و فکر هم اگر کار نکنند، می‌خشکد و به بار نمی‌نشیند.

اگر همیشه به نقل از این و آن بپردازیم و محو زیبایی‌های آثار دیگران شویم، به تولید در امر ادب و هنر و قلم نخواهیم رسید. وقتی می‌توان کارخانه تأسیس کرد و تولید نمود، چرا دست‌فروشی و مصرف؟

مطالعه آثار خوب متقدمان و معاصران، می‌تواند جرقه‌ای باشد که از ذهن شما شعله افکند. این شماپید که می‌توانید، شراره‌های ذوق را مشعل و غنچه‌های فکر را شکوفا کنید. اگر تولیدکننده غنی و پزنوانی باشید، دیگران به مصرف فرآورده‌های علمی و قلمی شما روی می‌آورند و تغذیه فکری و روحی می‌شوند.

کافی است اعتماد به نفس داشته باشید و خود را باور و اندیشه خود را باور کنید.

این مضمون‌ها همان سخن است که گفته‌اند: راوی مباحث! چنان باش که از تو روایت کنند!

ادامه دارد...

از سوی مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

نرم افزار کتابخانه کتب مرجع ۲ رونمایی شد

این نرم افزار برآورده سازد.

کارشناس گروه علمی شناسایی و معرفی منابع گفت: ما در این کتابخانه ۱۳۲ عنوان کتاب به زبان عربی، ۸۱ عنوان به زبان فارسی، ۵ عنوان به زبان‌های عربی- فارسی، ۲ عنوان عربی- انگلیسی، ۱ عنوان عربی- انگلیسی- فرانسوی، ۱ عنوان عربی- انگلیسی- فرانسوی- آلمانی- ایتالیایی- روسی و همچنین ۱ عنوان عربی- انگلیسی- فرانسوی- آلمانی- ایتالیایی- روسی- لاتین- عبری- یونانی داریم.

وی در مورد تغییر نام نرم افزار نسبت به

کتب مرجع کمتر تولید شود، نشانه عقب‌افتادگی تحقیق و پژوهش در جامعه است؛ هرچه کتب مرجع، تدوین بیشتر و وسیع‌تری داشته باشد، نشانه پیشرفت فرهنگی، تحقیقی و پژوهشی جامعه می‌باشد.

حجت‌الاسلام سبحانی ادامه داد: مرکز نور در نرم افزارهای قبل هم از کتب مرجع استفاده کرده است (فقه، اصول، قاموس لغت، تفسیر، فلسفی، منطقی، کلامی)؛ اما یکی از اهداف این نرم افزار، تجسم کتب مرجع است تا کاربر بتواند نیاز علمی خود را در هر علمی از طریق

اصطلاحات علوم عرضه شد. حدود ۹ سال طول کشید تا نسخه ۲ تولید شود و مجموعه کتب موجود در این نرم افزار شامل ۴۲۸ عنوان در ۱۶۵۱ جلد می‌باشد. وی اظهار کرد: کتب مرجع به کتبی گفته می‌شود که طبق یک نظم خاص برای ارائه اطلاعات مختصر، محدود و سهل‌الوصول تدوین شده که این اطلاعات، گاهی در حد ترجمه یک کلمه، معنای یک کلمه و گاهی اوقات اصطلاح و مفهوم است. اهمیت کتب مرجع، پایه پژوهش بودن آن است؛ اگر

حجت‌الاسلام سبحانی کارشناس گروه علمی شناسایی و معرفی منابع در سخنانی به معرفی نرم افزار کتابخانه کتب مرجع ۲ پرداخت و افزود: نسخه ۱ این نرم افزار در دهه ۹۰ با نام فرهنگ

با حضور فرهیختگان حوزه و دانشگاه از نرم افزار کتابخانه کتب مرجع ۲ توسط مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) رونمایی شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه،